

§287

Svar på motion från Lennart Ledin (L) och Mats El Kott (L) om Hållbart flyg med nya flygbränslen (RS/805/2018) (RS/805/2018)

Sammanfattning

I en motion från Liberalerna föreslås att Region Jämtland Härjedalen ska bestämma ett belopp per tjänsteresa som betalas in till, alternativt träffa årsavtal med, Fly Green Fund, samt att regionen uppmanar sina anställda att betala in valfria belopp till Fly Green fund för privata resor. Fly Green Fund är en ekonomisk förening utan vinstintresse, som ger företag och privatpersoner möjlighet att reducera sitt klimatavtryck vid flygresor genom att 75% av intäkterna går till inköp av biobränsle och 25% till att stötta produktion av flygbiobränslen i Sverige.

Motionen föreslogs avslås med hänvisning till kommunallagens principiella förbud mot att ge understöd till enskilda. Ärendet återremitterades med följande motivering:

”För att undersöka om det finns flera fonder, om man skulle göra detta ska den egna klimatväxlingen tas bort? Går det att klargöra tveksamheterna som finns i kommunallagen mer?”

Det finns flera olika sätt att klimatkompensera. Klimatkompensation innebär inte att de egna utsläppen minskar och ger i sig inga särskilda incitament att vidta åtgärder internt, men man sponsrar andra initiativ som kan bidra till minskad klimatpåverkan globalt sett. Några sådana externa initiativ är förutom ”Fly Green Fund”, ”Klimatkompensera.se”, ”Tricorona.se” och vissa flygbolag erbjuder köp av biobränsle när man bokar en resa. Samtliga alternativ skulle innebära en faktisk kostnad för regionen, men inget av dessa alternativ bedöms dock förenliga med kommunallagens krav på lokal/regional koppling. Kostnaden varierar beroende på alternativ och om man vill kompensera fullt ut för alla utsläpp eller enbart för flygresor (ca 1000 ton CO₂ per år) eller för delar av flygresandets utsläpp. Den juridiska aspekten är dock svår att bortse från, se bifogad sammanställning från regionjurist, och med det rådande ekonomiska läget bedöms det vara mer motiverat att primärt fortsätta med insatser för att minska de egna utsläppen framför att betala ut medel till extern part. Om regionen ändå bedömer att man vill avsätta ekonomiska medel för extern klimatkompensation bör det först klarläggas inom vilka beloppsgränser det är aktuellt att regelbundet avsätta medel och en djupare utredning av vilka alternativ som kan vara aktuella som också är möjliga juridiskt och administrativt hanterbart. Det arbete som regionen medverkar i via Klimatråd Jämtlands län och i övrigt inom regionala utvecklingsarbetet för minskad klimatpåverkan kan eventuellt vara något att titta närmare på om man utgår från att det krävs en lokal/regional förankring/nyttoeffekt för de egna medborgarna.

Regionen ser dock positivt på insatser för att minska flygets klimatpåverkan och Regionala utvecklingsnämnden har skrivit under ett Letter of support för Trafikverkets projekt grön

omställning för flyg (RUN/539/2018).

Den interna klimatväxlingen som beslutades i regionfullmäktige 2017 innebär en intern omfördelning av medel, främst för att i sig öka incitamenten att minska flygets dominans över tåg för regionens egna resor och dels för att kunna nyttja eventuellt överskott av klimatväxlingsmedel för insatser inom regionens verksamheter för att minska de egna utsläppen. Om överskottsmedlen på det interna kontot inte nyttjas fullt ut för sådana insatser, så förs resterande medel tillbaka in i den allmänna budgeten. På så sätt medför den interna klimatväxlingen inga investeringar eller kostnader som inte omfattar och gynnar den egna verksamheten direkt. Det är naturligtvis viktigt för länets möjligheter och utveckling med goda kommunikationer, såväl resfria alternativ samt tåg och flyg, men sett till hur regionens resmönster sett ut under överskådlig tid så har flyget gynnats på bekostnad av tåget. Utvärdering av den interna klimatväxlingens effekt på resmönster bör anstå till man kan se eventuell förändring på helåret 2018 då det är under årets sista kvartal de flesta resor görs. Men en preliminär bedömning utifrån delårsstatistik visar på att det troligen har haft effekt då resor till/från Stockholm under första halvåret 2017 skedde till 90% med flyg och 10% med tåg, medan första halvåret 2018 skedde 81% med flyg och 19% med tåg. En annan positiv effekt av de nya resereglerna och interna klimatkompensationen är att SJ:s affärschef anger det som ett av huvudskälen till den återupptagna nattågstrafiken till och från länet.

Med hänvisning till det ekonomiska läget, svårigheter juridiskt att ansluta regionen till extern klimatkompensation samt fördelarna med intern klimatväxling bedöms det inte vara motiverat att i dagsläget initiera en djupare utredning i denna fråga. Det är dock viktigt, att i regionens arbete för att minska klimatpåverkan, att även i fortsättningen se till helheten och där så är möjligt stötta initiativ för en hållbar omställning även av flyget.

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Beslut

1. Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Motionen avslås.

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Regionstyrelsen

2018-12-10

Expedieras till

Lennart Ledin och Mats El Kott (L)
Miljöstrateg

Beslutsunderlag

- Svar på motion från Lennart Ledin (L) och Mats El Kott (L) om Hållbart flyg med nya flygbränslen (RS/805/2018)
- Bilaga: Motion om nya flygbränslen kontra kommunallagens bestämmelser
- Motion från Lennart Ledin (M) och Mats El Kott (M) om Hållbart flyg med nya flygbränslen